

Bug Busting-metoden

Joanna Ibarra fra den velgørende organisation Community Hygiene Concern i London har udviklet en omhyggelig tjekmetode for hovedlus, Bug Busting, der i samme arbejdsgang fjerner hovedlusene. Derved bliver behandling med insekticider overflødig. Metoden bygger på viden om lusenes adfærd og udvikling og på benyttelse af tætekam, almindelig shampoo og hårbalsam. Fremgangsmåden er følgende:

- Almindelig hårvask

Tilsætning af rigeligt med hårbalsam til det stadig drivvåde hår

- Udredning af ugler med en almindelig kam

- Grundig gennemredning af det glatte hår, hårtot for hårtot, med den gule tætekam. For hver hårtot kammes fra hovedbund til hårtop i et strøg. Den rigtige side af kammen skal vende mod hovedbunden.

- Tætekammen tørres af for hvert strøg på et stykke lyst, ensfarvet køkkenrulle. Det udkammede undersøges for lus med lup. Tag børnene til hjælp, de er som regel gode lusejægere.

- Inden tætekammen bruges til næste strøg, fjernes evt. fastklemte lus med en tandstik eller lignende.

- Man kammer, indtil der ikke længere findes lus. Kæmning af kort glat hår er naturligvis hurtigst, men selv afrohår kan det lade sig gøre at udglatte med hårbalsam og almindelig kam og derefter kæmme med tætekam.

- Hårbalsam vaskes ud, og man tjekker håret en ekstra gang.

Med en sådan grundig aflusning med tætekam, vil der kun være evt. luseæg tilbage i håret. Æg kan ikke fjernes 100 pct., og det er ikke umagen værd at fjerne luseæg, døde æg eller æggeskaller uden låg (nits), da de sidder kittet rigtig godt fast til hårskaftet. Æg og skaller har kun historisk interesse ved at kunne fortælle, hvor omfattet luseangrebet har været, og hvor længe har det stået på.

Fra den sidste hunlus er fjernet, vil der gå yderligere 10 døgn, hvor der kan klækkes æg. For at fjerne de nyklækkede lus, inden andre smittes, skal man kæmme mindst hver fjerde dag endnu tre gange over en 14 dages periode. Findes lus i denne periode, kan der være lagt nye æg, og man har atter tre kæmninger foran sig.

Hvis et konventionelt insektmiddel eller et alternativt middel anvendes, skal man altid tjekke, om midlet eller metoden har virket ved at kæmme håret efter behandlingen efter Bug Buster-metoden. Risikoen for, at ikke alle æg er dræbt, bevirker, at kæmning også i disse tilfælde må gentages to gange egentlig de kommende to uger. I en reklame for produktet Nix med permethrin fra Pfizer A/S anbefales det "at kæmme efter 1-2 timer, samt kæmme dagligt med tætekam i den efterfølgende periode, indtil man er helt sikker på at være lusefri."

Det vidner om, at forhandleren ikke selv tiltror midlets tilstrækkelig effekt. Seneste reklame er set som en helsides annonce bag på pædagogernes fagtidsskrift Børn og Unge, nr. 35 august 2001.

4. Baggrund for Bug Buster

Den biologiske baggrund for Bug Buster-metoden er: Hovedlus foretrækker at være på menneskers hoveder, hvor der er:

- 1) hår at kravle rundt i
- 2) høj fugtighed
- 3) mad ad libitum (blod) og
- 4) herlig varme (30-60°C).

Lusen forlader ikke hovedhåret godvilligt og kun til fordel for et tilsvarende andet hoved, hvis lusen ellers er fysisk fit og ved alle sine sansers brug. Helt våde lus vil lukke deres åndehuller og forholde sig ubevægelige. Tørre eller fugtige lus vil derimod hurtigt kunne bevæge sig bort fra lys og forstyrrelser og dermed fra en jagtende tætekam. Lus har en bevægelig klo for enden af hver af sine seks ens ben, lige beregnet til at kunne svinge sig gennem vore hovedhår som en abe i træer.

Nyvasket vådt hår med hårbalsam vil være meget let at kæmme igennem med en tætekam, mens lus har vanskeligt ved at holde sig fast i hår, der er klistret til med hårbalsam.

Lusenymfer (ikke-udvoksede lus) er utilbøjelige til at skifte vært i modsætning til voksne lus.